

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГЕНЕТИКИ, РОЗВЕДЕННЯ ТА ГОДІВЛІ С.-Г. ТВАРИН

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри генетики, розведення
та годівлі с.-г. тварин, доцент

 Ігор РІЗНИЧУК
« » _____ 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Директор навчально-наукового
інституту біотехнологій та
аквакультури, доцент

 Олена БЕЗАЛТИЧНА
_____ 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

 Інна МАЛЕЦЬКА
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 03. Організація селекційно племінної роботи в тваринництві

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень вищої освіти (назва рівня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 «Аграрні науки та продовольство»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	"КІНОЛОГІЯ"
СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ	Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури

ОДЕСА – 2024

Робоча програма освітнього компонента **«Організація селекційно-племінної роботи в тваринництві»** для здобувачів за освітньо-професійної програми «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробники програми:

Зоя ЄМЕЦЬ, доцент кафедри генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин.

Протокол № від « » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри генетики, розведення та годівлі с.-г. тварин, к.с.-г. наук, доц.

Ігор РІЗНИЧУК

Гарант освітньої програми

Олена БЕЗАЛТИЧНА

© Зоя ЄМЕЦЬ, ОДАУ, 2024 рік.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
Кількість кредитів - 3		Галузь знань <u>20 «Аграрні науки та продовольство»</u> (шифр і найменування) 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітня кваліфікація: Магістр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва за спеціалізацією "Кінологія" (код і найменування) Освітня програма <u>«Кінологія»</u> (назва освітньої програми)	денна форма навчання	заочна форма навчання	
Модулів – 2			Обов'язкова		
Змістових модулів – 1			Рік підготовки:		
Індивідуальне науково-дослідне завдання			1-й		
денна	заочна		Семестр		
Реферат	—		1-й		
Загальна кількість годин:			Лекції		
90 год	-		16 год		6 год
			Практичні		
			28 год		6 год
		Лабораторні			
		—			
		Самостійна робота			
		46 год		78 год	
		Індивідуальні завдання:			
		Згідно теми		Згідно теми	
		Вид контролю:			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи здобувача вищої освіти –		Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти	Іспит – сем		Іспит

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 48,89 / 51,11 год., для заочної форми навчання – 13,34 / 86,66 год.

2. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Організація селекційно племінної роботи в тваринництві» відноситься до складу обов'язкових дисциплін здобувачів зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією "Кінологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Передумовами для вивчення ОК проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних і професійних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем за різних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною та іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університетів та партнерів та інноваційні технології електронного навчання.

Мета освітнього компонента – Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних здійснювати науково-дослідний та професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічно-безпечного виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології. Підготовка висококваліфікованих кадрів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, які володіють сучасними методами проведення експериментальних досліджень у галузі тваринництва та кінології.

Завдання освітнього компонента. Здобувач вищої освіти повинен володіти професійними знаннями, іноземною мовою, сучасною методологією та методиками дослідження кормів та кормової бази, продукції тваринництва та здійснювати наукові експерименти з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, інтерпретувати результати досліджень за зміни умов та технологій виробництва, вести затверджену документацію, здійснювати науковий пошук для вирішення поставлених проблем під час виробництва і переробки продукції тваринництва.

В результаті вивчення освітнього компонента студент повинен

знати: методи селекційних досліджень у зооінженерії, статистичні методи аналізу даних, зоотехнічні заходи, загальні технології виробництва і переробки продукції тваринництва задля можливостей здійснення дослідження зазначених процесів, вирішення спеціалізованих технологічних завдання, наукових і прикладних проблеми при впровадженні їх у професійну діяльність. Сучасні методологічні та організаційні напрямки селекційного процесу, вплив генетико популяційних параметрів на ефективність селекційного процесу поліпшення порід та окремих стад; ознаки, форми та методи добору, успадковуваність ознак, сучасні методи оцінки тварин за генотипом та фенотипом, використання лінійної оцінки тварин за екстер'єрним типом, селекційно-генетичні параметри, які спонукають до використання методики лінійної класифікації; використання біотехнологічних методів в селекції тварин на сучасному етапі та в перспективі, методологічні основи розведення тварин, біотехнологічні методи відтворення у молочному скотарстві; організаційні методи племінної справи у тваринництві, теоретичні основи великомасштабної селекції у тваринництві.

вміти: оцінювати та аналізувати: роль селекції та племінної справи у створенні та поліпшенні тварин. Розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології. Здійснювати науково-дослідний та професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічнобезпечного виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компоненту «Організація селекційно-племінної роботи в тваринництві» у здобувачів вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (ФК).

ФК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.

ФК 3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.

ФК 8. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

Програмні результати вивчення ОК (ПРН):

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН 5. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	У-го	у тому числі				У-го	у тому числі			
		Л	пр	інд	с.р.		Л	пр	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Селекційно-племінна робота у тваринництві										
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Організація селекційно племінної роботи у тваринництві». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».	9	2	2		5					8
Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у молочному, молочно - м'ясному та м'ясному скотарстві.	12	2	4		6		1	1		10
Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві.	12	2	4		6		1	1		10
Тема 4. Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві та конярстві.	12	2	4		6		1	1		10
Разом за змістовим модулем 1	45	8	14		23					
Змістовий модуль 2. Селекційно-племінна робота у кінології, птахівництві, рибництві та декоративному тваринництві										
Тема 5. Організація селекційно племінної роботи у кінології.	10	2	4		6		1	1		10
Тема 6. Організація селекційно племінної роботи у птахівництві.	12	2	4		6			1		10
Тема 7. Організація селекційно племінної роботи у рибництві, бджільництві та декоративному тваринництві.	12	2	4		6		1	1		10
Тема 8. Великомасштабна селекція у тваринництві. Використання ІІІ для організації селекційно племінної роботи.	11	2	2		5		1			10
Разом за змістовим модулем 2	45	8	14		23					
УСЬОГО ГОДИН	90	16	28		46	90	6	6		78

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Селекційно-племінна робота у тваринництві

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Організація селекційно племінної роботи у тваринництві». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві» (2 год).

1. Визначення поняття, предмет, методи, завдання та зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Генетичні основи селекції тварин. Провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин.
3. Основні положення ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».
4. Загальні правові, економічні та організаційні основи племінної справи у тваринництві згідно ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».

Тема 2. Організація селекційно племінної роботи у молочному, молочно - м'ясному та м'ясному скотарстві (2 год)

1. Селекційні ознаки, методи їх оцінювання та генотипні параметри
2. Методи оцінювання племінних якостей худоби
3. Бонітування тварин.
4. Ознаки селекції тварин м'ясного напрямку продуктивності: ознаки добору бугаїв, ознаки добору корів. Технологічний добір.
5. Організація добору племінних тварин різних категорій
6. Підбір у молочному скотарстві. Методи селекції.
7. Методи розведення молочної худоби. Розведення за лініями. Методи схрещування.
8. Великомасштабна селекція у скотарстві.
9. Особливості селекційної роботи у стадах різних категорій

Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві (2 год)

1. Популяційно-генетичні параметри ознак селекції свиней.
2. Біологічні особливості свиней як об'єкта селекції
3. Оцінювання племінних якостей свиней.
4. Добір. Підбір. Методи селекції та розведення свиней.
5. Селекція свиней за індексами. Перспективи селекції свиней.

Тема 4. Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві та конярстві (2 год)

1. Біологічні особливості овець як об'єктів селекції
2. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак овець.
3. Добір і підбір у вівчарстві, бонітування овець.
4. Методи розведення у вівчарстві. Великомасштабна селекція у вівчарстві.
5. Система племінної справи у конярстві.
6. Добір коней. Підбір коней.
7. Перспективи селекції коней.

Змістовий модуль 2. Селекційно-племінна робота у кінології, птахівництві, рибництві та декоративному тваринництві

Тема 5. Організація селекційно племінної роботи у кінології(2год)

1. Біологічні особливості собак як об'єктів селекції
2. Напрями селекції у кінології
3. Селекційні ознаки і методи визначення у кінології.
4. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак собак.
5. Добір і підбір у кінології
6. Методи розведення у кінології
7. Особливості племінної роботи в кінології. Перспективи селекції собак

Тема 6. Організація селекційно племінної роботи у птахівництві(2год)

1. Біологічні особливості птиці як об'єкта селекції.
2. Напрями селекції та особливості племінної роботи у птахівництві.
3. Генотипні та фенотипні параметри популяцій птиці.
4. Методи оцінювання племінних якостей птиці.
5. Методи добору в птахівництві.
6. Методи розведення в птахівництві.
7. Гетерозис у птахівництві.

Тема 7. Організація селекційно племінної роботи у рибництві, бджільництві та декоративному тваринництві

1. Біологічні особливості риб як об'єктів селекції та розведення.
2. Особливості племінної роботи в рибництві.
3. Селекційні ознаки і методи визначення у рибництві.
4. Добір і підбір у рибництві
5. Селекційні ознаки і методи у бджільництві.
6. Популяційно-генетичні параметри селекції та розведення бджіл.
7. Добір і підбір у бджільництві.
8. Біологічні особливості основних декоративних тварин (кішок, пацюків, мурчаків, папуг, канарок) як об'єктів селекції
9. Напрями селекції у декоративному тваринництві
10. Селекційні ознаки і методи визначення у декоративному тваринництві.
11. Добір, підбір і методи розведення у декоративному тваринництві.
12. Особливості племінної роботи з декоративними тваринами.

Тема 8. Використання ІІІ для організації селекційно племінної роботи.

Великомасштабна селекція у тваринництві (2 год)

1. Роль ІТ-технологій в організації селекційно племінної роботи.
2. Моделювання на ЕОМ селекційних програм і розробка перспективних планів племінної роботи; програм визначення перспективних об'єктів відбору та підбору пар за даними бонітування та генетичного аналізу.
3. Основні принципи роботи ICAR/Interbul.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна форма навчання

№ з/п	Теми лекцій і перелік питань
Змістовий модуль І. Селекційно-племінна робота у тваринництві. (8 год)	
1.	Тема 1. Предмет і завдання ОК «Основи селекційно-племінної роботи у тваринництві». ЗУ «Про племінну справу у тваринництві» (2 год). 1. Визначення поняття, предмет, методи, завдання та зв'язок з іншими ОК. 2. Генетичні основи селекції тварин. Провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин. 3. Основні положення ЗУ «Про племінну справу у тваринництві». 4. Загальні правові, економічні та організаційні основи племінної справи у тваринництві згідно ЗУ «Про племінну справу у тваринництві».
2.	Тема 2. Організація селекційно-племінної роботи у молочному, молочно-м'ясному та м'ясному скотарстві. (2 год). 1. Селекційні ознаки, методи їх оцінювання та генотипні параметри. 2. Методи оцінювання племінних якостей худоби. 3. Бонітування тварин. 4. Ознаки селекції тварин м'ясного напрямку продуктивності: ознаки добору бугаїв, ознаки добору корів. Технологічний добір. 5. Організація добору племінних тварин різних категорій. 6. Підбір у молочному скотарстві. Методи селекції. 7. Методи розведення молочної худоби. Розведення за лініями. Методи схрещування. 8. Великомасштабна селекція у скотарстві. 9. Особливості селекційної роботи у стадах різних категорій.
3.	Тема 3. Організація селекційно племінної роботи у свинарстві. (2 год) 1. Популяційно-генетичні параметри ознак селекції свиней. 2. Біологічні особливості свиней як об'єкта селекції 3. Оцінювання племінних якостей свиней. 4. Добір. Підбір. Методи селекції та розведення свиней. 5. Селекція свиней за індексами. Перспективи селекції свиней.
4.	Тема 4. Організація селекційно-племінної роботи у вівчарстві, конярстві. (2 год) 1. Біологічні особливості овець як об'єктів селекції 2. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак овець. 3. Добір і підбір у вівчарстві, бонітування овець. 4. Методи розведення у вівчарстві. Великомасштабна селекція у вівчарстві. 5. Система племінної справи у конярстві. 6. Добір коней. Підбір коней. 7. Перспективи селекції коней.
Змістовий модуль 2. Селекційно-племінна робота у кінології, птахівництві, рибництві та декоративному тваринництві. (8 год)	
5	Тема 5. Організація селекційно племінної роботи у тваринництві. (2 год) 1. Біологічні особливості тварин як об'єктів селекції. 2. Напрями селекції. 3. Селекційні ознаки і методи визначення. 4. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак тварин. 5. Добір і підбір. 6. Методи розведення. 7. Особливості племінної роботи.

6	Тема 6. Організація селекційно-племінної роботи у птахівництві. (2 год) 1. Біологічні особливості птиці як об'єкта селекції. 2. Напрями селекції та особливості племінної роботи у птахівництві. 3. Генотипні та фенотипні параметри популяцій птиці. 4. Методи оцінювання племінних якостей птиці. 5. Методи добору в птахівництві. 6. Методи розведення в птахівництві. 7. Гетерозис у птахівництві.
7	Тема 7. Організація селекційно-племінної роботи у рибництві, бджільництві. (2 год) 1. Біологічні особливості риб як об'єктів селекції та розведення. 2. Особливості племінної роботи в рибництві. 3. Селекційні ознаки і методи визначення у рибництві. 4. Добір і підбір у рибництві.
8	Тема 8. Використання ІІІ для організації селекційно-племінної роботи. Великомасштабна селекція у тваринництві. (2 год) 1. Роль ІТ-технологій в організації селекційно-племінної роботи. 2. Моделювання на ЕОМ селекційних програм і розробка перспективних планів племінної роботи; програм визначення перспективних об'єктів відбору та підбору пар за даними бонітування та генетичного аналізу. 3. Основні принципи роботи ICAR / Interbul.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ) ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Теми лекцій і перелік питань
Змістовий модуль І. Селекційно-племінна робота у тваринництві. (8 год)	
1.	Тема 1. Організація селекційно-племінної роботи у молочному, молочно-м'ясному та м'ясному скотарстві. Організація селекційно-племінної роботи у свинарстві. (2 год). 1. Селекційні ознаки, методи їх оцінювання та генотипні параметри. 2. Методи оцінювання племінних якостей худоби. 3. Бонітування тварин. 4. Ознаки селекції тварин м'ясного напрямку продуктивності: ознаки добору бугаїв, ознаки добору корів. Технологічний добір. 5. Організація добору племінних тварин різних категорій. 6. Підбір у молочному скотарстві. Методи селекції. 7. Методи розведення молочної худоби. Розведення за лініями. Методи схрещування. 8. Особливості селекційної роботи у стадах різних категорій. 9. Популяційно-генетичні параметри ознак селекції свиней. 10. Біологічні особливості свиней як об'єкта селекції 11. Оцінювання племінних якостей свиней. Селекція свиней за індексами. 12. Добір. Підбір. Методи селекції та розведення свиней.
2.	Тема 2. Організація селекційно-племінної роботи у вівчарстві, конярстві, кінології, птахівництві, рибництві та декоративному тваринництві. (2 год) 1. Біологічні особливості овець як об'єктів селекції 2. Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак овець. 3. Добір і підбір у вівчарстві, бонітування овець. 4. Методи розведення у вівчарстві. Великомасштабна селекція у вівчарстві. 5. Система племінної справи у конярстві. 6. Добір коней. Підбір коней. 7. Селекційні ознаки і методи визначення. 8. Особливості племінної роботи.

3.	Тема 3. Використання ІІІ для організації селекційно племінної роботи. Великомасштабна селекція у тваринництві. (2 год) 1. Роль ІТ-технологій в організації селекційно племінної роботи. 2. Моделювання на ЕОМ селекційних програм і розробка перспективних планів племінної роботи; програм визначення перспективних об'єктів відбору та підбору пар за даними бонітування та генетичного аналізу. 3. Основні принципи роботи ICAR / Interbul.
----	---

5.3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-ть год	
		Денна форма	Заочна форма
1..	Генетичні основи селекції тварин. Провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин.	2	
2.	Організація селекційно племінної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві.	2	1
3.	Організація селекційно племінної роботи у м'ясному скотарстві.	2	
4.	Організація селекційно племінної роботи у свинарстві.	2	1
5.	Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві.	2	1
6.	Організація селекційно племінної роботи у конярстві.	2	1
7.	Організація селекційно племінної роботи у птахівництві.	2	1
8.	Біотехнологія відтворення як метод управління селекційними процесами у тваринництві.	2	
9.	Ефективна організація селекційно племінної роботи у кінології.	2	1
10.	Напрями селекції у кінології.	2	
11.	Селекційні ознаки і методи визначення у кінології.	2	
12.	Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак собак.	2	
13.	Добір і підбір у кінології. Методи розведення у кінології.	2	
14.	Особливості племінної роботи в кінології. Перспективи селекції собак.	2	
Разом		28	6

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання(тема)	Кі-ть год	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи ОК: «Організація селекційно племінної роботи у тваринництві»	2	6
2	Організація селекційно племінної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві	4	6
3.	Організація селекційно племінної роботи у м'ясному скотарстві	4	5
4.	Організація селекційно племінної роботи у свинарстві	4	5
5.	Організація селекційно племінної роботи у вівчарстві	4	5
6.	Організація селекційно племінної роботи у конярстві	4	5
7.	Організація селекційно племінної роботи у птахівництві	4	5
8.	Біотехнологія відтворення як метод управління селекційними процесами у тваринництві	4	6
9.	Ефективна організація селекційно племінної роботи у кінології	4	5
10	Напрями селекції у кінології	2	4
11	Селекційні ознаки і методи визначення у кінології	2	5
12.	Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак собак	2	6
13.	Добір і підбір у кінології	2	4
14.	Методи розведення у кінології	2	5
15.	Особливості племінної роботи в кінології. Перспективи селекції собак	2	5
Разом		46	78

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи. Формою контролю є підготовка реферату згідно індивідуально обраної теми, що є максимально наближеною до індивідуальної траєкторії навчання здобувача.

Індивідуальне завдання виконується здобувачами вищої освіти упродовж семестру з метою набуття навичок самостійної роботи з науковими джерелами і оволодіння методикою виробничих і економічних розрахунків щодо організації проведення наукових досліджень.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідає національній шкалі (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та шкалі ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Термін захисту обмежується іспитовою сесією, тобто останнім днем теоретичного навчання. Повторний захист здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості, за встановленою процедурою.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи

Цілі та завдання ОК: «Організація селекційно-племінної роботи у тваринництві».
Організація селекційно-племінної роботи у молочному та молочно-м'ясному скотарстві.
Організація селекційно-племінної у м'ясному скотарстві.
Організація селекційно-племінної роботи у свинарстві.
Організація селекційно-племінної роботи у вівчарстві.
Організація селекційно-племінної роботи у конярстві.
Організація селекційно-племінної роботи у птахівництві.
Біотехнологія відтворення як метод управління селекційними процесами у тваринництві.
Ефективна організація селекційно-племінної роботи у тваринництві.
Сучасні папями у селекції тварин. III. Великомасштабна селекція.
Селекційні ознаки і методи визначення.
Популяційно-генетичні параметри селекційних ознак.
Добір і підбір селекційно-племінної роботи.
Методи розведення у селекційно-племінній роботі.
Особливості племінної роботи. Перспективи селекції.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компоненту здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального завдання.

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам набути теоретичні знання з проблем годівлі тварин, розуміння сутності основних категорій і понять;

- участі в лабораторних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з проблем годівлі тварин. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компоненту; виконання самостійної роботи.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторних занять з освітнього компоненту **«Селекція сільськогосподарських тварин»** застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення семінарських занять передбачає використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати творче мислення здобувачів, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, формулювати чітку логіку мислення – це дискусії щодо запропонованих для обговорення питань, що виходять за межі лекційного матеріалу, надання пріоритету питанням, які відведені для самостійного вивчення.

При проведенні лабораторних занять з освітнього компоненту **«Селекція сільськогосподарських тварин»** застосовують словесні (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційні (мозковий штурм, робота в групах, метод презентації), наочні (ілюстрація, демонстрація).

Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у таблиці 1.

Таблиця 1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).
ПРН 5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Селекція сільськогосподарських тварин» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компонента (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ECTS згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-39	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських тварин.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти**.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЕКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5 балів)	Бал заохочувальний (всього 0-5 балів)
Модуль 1	0-10 % пропусків – 5 балів	Активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції та ін., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо.
Модуль 2	10 – 20 % пропусків - 4 бали	
-	20 – 40 % пропусків - 3 бали	
	40 – 60 % пропусків - 2 бали	
	60 – 80 % пропусків - 1 бал	
	Більше 80 % пропусків – 0 балів	

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (таблиця 5):

- бал за модулі – до 90 балів;
- бал за відвідування – до 5 балів;
- бал заохочувальний – до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання навчальної освітнього компоненту (від 0 до 100 балів)

Бал за змістовні модулі (БЗМ)										Сума
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)								Бал за відвідування (всього: 0-5)	Бал заохочування (всього: 0-5)	
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1)				Змістовний модуль 2 (ЗМ 2)				0-5	0-5	100
Поточний контроль: 45				Поточний контроль: 45						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
9	12	12	12	10	12	12	11			
Модульний контроль: 45				Модульний контроль: 45						
БЗМ = (ЗМ + ЗМ 2) : 2										

*T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8: теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача

вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма «Організація селекційно племінної роботи в тваринництві» для здобувачів за освітньо-професійної програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією "Кінологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти.
2. Курс лекцій «Організація селекційно племінної роботи в тваринництві» для здобувачів за освітньо-професійної програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією "Кінологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти
3. Мультимедійні презентації з курсу «Організація селекційно племінної роботи в тваринництві» для здобувачів за освітньо-професійної програми зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за спеціалізацією "Кінологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Агапова Є. М. Теоретичне узагальнення селекційно-технологічних основ створення та практичного використання перспективного генотипу свиней Одеського регіону/ Є. М. Агапова, Р. Л. Сусол// Вісник аграрної науки Причорномор'я: зб. наук. пр./Миколаївський державний аграрний унт.-Миколаїв, 2015. – Т.2, Вип.2 (84).– С.63-70.
2. Гетья А. А. Організація селекційного процесу в сучасному свиноводстві / А. А. Гетья. – Полтава: Полтавський літератор, 2009. – 192 с.
3. Березовський М. Д. Селекційно-технологічна система виробництва свинини на Україні/ М. Д. Березовський. – Київ, 1991. – 172 с.
4. Машкін М. І. Технологія виробництва молока і молочних продуктів / М. І. Машкін, Н. М. Париш. – Київ: Вища освіта, 2006. – 351 с.

Допоміжна:

1. Данілова Т. М. Підвищення ефективності використання сучасного генофонду свиней великої білої породи при чистопородному розведенні, схрещуванні та гібридизації :автореф. дис. канд.с.-г.наук: 06.02.01 «Розведення та селекція тварин»/Т.М.Данілова. – Полтава, 2001.– 20с.
2. Волощук В.М. Біологія свиней: навч. посібн. / В. М.Волощук, В. О. Іванов. – Київ, 2009. – 304 с.
3. Генофонд свійських тварин України / [Д. І.Барановський, В.І.

Герасимов, В. М. Нагаєвич, А. М. Хохлов та ін.]; за ред. Д. І. Барановського, В. І. Герасимова. – Харків: Еспада, 2005. – 400 с.

4. Кислинська А. І. Адаптаційні та продуктивні якості свиней великої великої білої породи угорської селекції за різних поєднань: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва»/ А. І. Кислинська. – Миколаїв, 2013. – 20 с.

5. Китаєва А. П. Технологія виробництва продукції кліткового хутрового звірівництва/ А. П. Китаєва, Л. П. Міхельсон, А. А. Коцюбенко, – Одеса: Друкарський дім, 2011. – 336 с.

6. Пентиліук Р. С. Вплив спадкових, паратипових факторів і статевого диморфізму на підвищення відтворювальних якостей свиней: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.04 «Технологія виробництва продукції тваринництва»/ Р. С. Пентиліук. – Херсон, 2008. – 17 с.

7. Породи свиней в Україні / [В. П. Рибалко, Ю. Ф. Мельник, В. М. Нагаєвич, В. І. Герасимов та ін.]. – Харків: Еспада, 2001. – 128 с.

8. Сахацький М. І. Породи та кроси курей, які використовують для виробництва м'яса бройлерів / М. І. Сахацький // Сучасне птахівництво. – 2007. – № 5/6. – С. 5–9.

9. Сучасна енциклопедія птахівництва : 950 порад фахівців / уклад. В. В. Рафеєнко. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 352 с.

10. Сусол Р. Л. Показники інтенсивності використання, індекси племінної та адаптаційної здатності свиноматок породи п'єтен в умовах півдня України / Р. Л. Сусол // Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса, 2016. – Вип. 79-2. – С. 73–77.

11. Сірацький Й. З. Інтер'єр сільськогосподарських тварин / Й. З. Сірацький, Є. І. Федорович, Б. М. Гопка [та ін.]. – Вища освіта, 2009. – 280 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт. Агропромисловий комплекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>

2. Україна: Поголів'я падає, виробництво зростає - УАК. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://agroconf.org/content/ukrainapogolivya-padaie-virobnictvo-zrostaie-uak.htm>; // www.nbu.gov.ua – адрес пошукової сторінки реферативних матеріалів Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

3. Закон України Про внесення змін до Закону України про племінне тваринництво від 21 грудня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 6–7. – 37 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1328-14.

4. Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві, затверджена наказом Мінагрополітики України від 17 грудня 2002 р. № 396, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2002 р. за № 1028/7316; [Електронний ресурс]: Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1028-02>.